

Albert — han lever verkligen energisnålt:

"MAN KLARAR SIG BRA UTAN ELEKTRICITET"

Av Erik Okvist

MAN KLARAR sig gott utan elektricitet.

Heter man Albert Svan och bor i Björkurenen på skogen sydväst om Järbo så gör man det.

Från gårdshästen kan man skinka de tunga ledningarna från Popsjö och Krångele.

— Var finns uttaget närmast, undrade TV-teamet härom året, då Albert Svan intervjuades efter att ha lyckats få fast den största tjuvskytteligen i landet.

TV fick i stället lömska sina medhavs batterier.

Albert Svan edlar med ved i kökskåpen. Den varan har han gott om. I kammaren har han en fotokänkam framför kakelugnen.

— Blir jag utan fotogen, lyfter jag bara bort kaminen och edlar i kakelugnen.

● **Minst lika lust som elektriskt, säger Albert Svan utan gasollman.**

IKAMMARN har han också TV:n som drivs med ett 12 volts batteri.

Och lyset i huset får han med gasol.

Minst lika lust som elektriskt.

Men i fjol förl gasolen. Det var en ny upptäckt. Han trodde först inte att gas kunde frysa.

Han värmdes tuben med vata, varma trasor och isolerade den. Sedan dess har lyset inte heller varit något problem.

Albert Svan är född i den numera nedlagda grannbyn Ofviken och bor nu sedan kvar i Björkurenen. Han fyllet snart 78 och är pigare nu sedan han fick "datterhjärtat".

Varannan dag kommer dottern från Järbo och hjälper till som hemsamark.

Men visst har Albert kommit i kontakt med elektriciteten! Det skedde då Vattenfall byggde linjen från Porjus.

SAKER OCH TING vid bygget medförde att han inte fick några höga tankar om kraft-ubarnarna på chefnivå.

Vid kraftledningsbygget var dagpenningen 10 kr för körare med häst.

Men för linsearbetsare utan häst var den 20 kr.

Albert Svan gömde då hästen i skogen och fick den bästare ersättningen.

Emellertid upplagade höstet platschefen hästen och beordrade den och köraren i arbete för 10 kr som vanligt.

För linsearbetsarna del var det ju bra med hästen. Tack vare den underlättades det tunga jobbet så att skoreföräntan blev slöre.

Då Albert Svan inte kunde finna sig i denna skava behållning slutade han.

Men det var inte för den här konstiga ersättningspolitiken som han undvek att dra in. El det lär vara så att man ju klarar sig utan.

IFJOL PICK han Guldhären som är Svenska Jägarförbundets utmärkelse för god viltsild och rätt och slätt en kavajal.

I många år har Albert Svan lagt ut foder till djuren. Varje dag förser han foderhåken med det speciella viltfoder som kan köpas hos Lantmännen, med bajs och med gammal havre från jordbrukskartiden och med äpplen från det egna trädet.

Rådjuren är alldeles tokiga i äpplen.

Runt foderhåken en bit in i skogen är marken otroligt upp-trampad.

Rådjurens betalar jakt-vårdsområdet, säger han, och tid har jag gott om nu efter pensioneringen.

Han himlar också sköta vägsamfundet som han pådragsats i många år.

På 30-talet sig han det första rådjuret här framme på skogen. Nu är det gott om dem.

— Sen jag började lägga ut foder, ser jag ofta djur med två killingar. Helst kommer dom i skymningen.

Och älgen har ökat kolossal.

För var den så sällsynt att den var fridlyst. När fridlysningshövdes omkring 1925 började älgjakten som ett välkommet tillskott till hushållet. De få älgstam kunde stöta på var otroligt skrygga. Nu har han rent av appen här en älg gick in i en tradideld och sparkade upp appen in under snön.

SIN FÖRSTA älg fick Albert Svan 1927. Sedan har han varit jaktledare i 40 år. Nu njöjer han sig med att sitta på passet och vänta och känna sig mistan som Gustav den femte.

Han hör till dem som anser att älgen inte gör alltför stor skada i skogen. En älgbetad utställ kan visserligen hämmas i väkten för ett tag, men kommer sedan.

● **För sina insatser för djuren har Albert Svan fått Svenska Jägarförbundets utmärkelse guldhären. Men inte var det bara för själva utfordringen, tror han.**

Foto: BERND BUTTNER

Som natten skiljer sig från dagen, så skiljer sig också den skog Albert Svan ägde från domänverkets.

Statskogen sköttes bra till dess det kom ny ledning. Den skulle visa resultat och beordrade kaubugaring i o m i ett skede när en stor del av beståndet stod i sin bästa tillväxt och skiffert skulle ha mätt lera av ännu en gallring.

— Så ser det ut direkt i dag också!

ALBERT SVAN tycker

däremot att man kunde totalröja de närmaste 15 metrarna från vägen. Och därpå gallra 20-30 meter in. Det skulle rödla både djur och bilister.

Själva har hans bil kommit i vägen för en älg bara en enda gång, och det mittlöst, trots att han kört så mycket genom så älgrika marker.

Men visst har han varit i diket — och det uppe i Nord-Norge. Strax efter ett krön svängde fjällvägen hårt åt sidan inunder bilsten från Björkurenen som suttit och njutit av utsikten och nu plötsligt för rakt fram utför slänten.

Med hjälp av domkraften och massor av springsten som pallning fick Albert Svan ensam upp bilen.

FJÄLLVÄRLDEN med sina vida vyer är en injektion för den som levt skogsvila i all sin tid.

Arktiska trakter är nu målet.

— Från Skövlevar går ett plan som tar turister till Spetsbergen. Dit har jag tänkt mig, säger Albert Svan i Björkurenen på skogen mellan Järbo och Ås-hammar.